

POSTARINA PLAĆENA U GOTOVU

Ponedjeli broj stoji 1 dinar



# MALI ISTRANIN

---

GOD. VI.

OŽUJAK 1935.

BROJ 7.

---

# Mala pošta



**Stj. Matasović, Carevdar.** Mi ti vjerujemo, jer znamo, da naši prijatelji i povjerenici mogu biti samo čestiti i pošteni ljudi. Brisali smo, a u buduće šaljemo samo 22 kom. Da si nam zdravo!

**B. Braun, Osijek.** Knjiga o Kloku, ako se nade dovoljan broj pretplatnika, stajat će oko 25.—, najviše 30.— Din. Želiš li je predbilježiti javi nam.

**Sokolsko društvo, Ivanićgrad.** Postupit ćemo u smislu Vašeg pisma. Hvala Vam na dosadašnjoj pažnji. Zdravo!

**Branimir Rukavina, Petrinja.** Nemoj, zaboga, tako oštro! Rekli bi nam odmah, da hoćemo rat s Italijom.

**Ivo Žorić, Šibenik.** Najviše, dakle, voliš Kloka i Jožića. To je dobro, naučit ćeš nešto zemljopisa, ali ne zaboravi pročitati i druge poučne članke i priče u listu. Kako vidiš iz današnjeg oglasa mi ćemo poslušati Tvoj savjet, pa ćemo nastojati stampati posebnu knjigu. Dakako ako se nade dovoljan broj onih, koji se predbilježe. Čim bude više naručitelja tih će knjiga biti jeftinija.

\* **Radoslav Kovač.** Posla je dosta, no to ne smeta. Samo vi pišite što želite mi smo vam uvijek spremni na svaku uslugu. Imamo vrlo mnogo upita pa nam je teško odgovarati svakome pismeno. Ovako ide brže i kraće.

**Slobodan Šakota, Beograd.** Tvoja priповijest je lijepa, ali nije vjerojatna. Ti si uzeo sadržaj iz Istre, a nije Ti dovoljno poznat slučaj o kom pišeš, kao ni prilike pod kojima se zbio. Beram nije Beograd, nije grad. To je sasvim malo selo, bez kvarta i bez policije. Tragedija Vladimira Gortana zbila se dakle u sasvim drukčijim prilikama.

**Zvonimir Vučićević. Županja.** Nije naša krivnja, što je list stizavao zgužvan. Dok do tebe dove prode mnoge pošte i kroz mnogo ruku. Mi ćemo tome svakako nastojati predusresti, pa ćemo list slati u buduće u pasicama ili u torbici.

**Janko Mikolji, Visoko.** Kad šalješ odgonetke ne trebaš nam poslati istrgnuti list Malog Istranina. Odgonetke napiši na čist papir, a pojedine brojeve Malog Istranina spremaj i čuvaj, da ih možeš na koncu godine dati za par dinara uvezati u lijepu knjigu.

**Zdenko Bohaček, Visoko.** I za tebe vrijedi isto.

I čekajte nas, čekajte nas! — Dođe ćemo  
Jest zavjet neki izmed nas i vas  
..... O Istro, grano otsječena, vežem te  
Za sreća svoje baš u ovaj čas.

Vladimir Nasor

# MALI ISTRANIN

GOD. VI

ZAGREB, OŽUJAK ŠKOL. GOD. 1934/35

BR. 7

Predsjednik bratske Česko-slovačke republike  
**TOMA MASARYK**  
navršio je 85 godina

Od sviju slavenskih naroda Česi su bili oduvijek naša najdraža braća, na koju smo se u svakoj prilici, u svakoj potrebi, mogli s pouzdanjem osloniti.

Kad je kod nas u Istri započelo narodno buđenje, a nama je faliло narodne inteliigencije, iz Česke se odmah odazvao lijep broj rodoljubnih svećenika, koji su došli da službuju u onoj našoj siromašnoj kamenoj zemlji i založili se za našu pravednu narodnu stvar, kao da su rođeni sinovi one naše zemlje.

Kad su se u carskom Beču naši zastupnici borili i zauzimali da nešto za svoj narod postignu, uz njih su uvijek stali, rame o rame, kao jedan čovjek, svi česki zastupnici.

U bivšoj austro-ugarskoj ratnoj mornarici najveći su borci za naše more, za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje bili baš česki mornari, koji su Jugoslaviji, uz Istrane i Dalmatince, spasili more i mornaricu.

A tko da zaboravi junački stav cijelokupne česko-slovačke javnosti, kad su talijanski siledžije u Istri na pravdi Boga postrijeljali našega Gortana i malo zatim četiri mučenika na Bazovici. Česka je štampa razotkrila tada pred cijelim svijetom ono što ni mi nismo smjeli. Ona je prikazala u svoj njenoj golotinji svu vajnu dvjetisuegodišnju latinsku »kulturne« i sve kukavno junaštvo naših gospodara, koje se pokazalo u... pucanju s leda u nemoćnu, lancima okovanu, istarsku omiadinu.

Nijedan slavenski narod nije se u tim časovima pokazao da nam je tako bliz i tako odan, kako je to učinio bratski narod Česko-Slovački.

Dne 7. ožujka sav je narod česko-slovački slavio veliko slavlje. Toga je dana nadasve zasluzni predsjednik njihove republike, Toma Masaryk, navršio 85. godinu života. Nije bilo Čeha ni Slovaka, ma na



kojem se kraju svijeta on nalazio, koji nije iz puna srca proslavio kao svoj najveći blagdan taj veliki dan svoga dragoga »tatička«. Na desetke hiljada vatra planulo je u predvečerje toga dana po svim bregovima diljem česke zemlje.

Česi se ponose svojim velikim sinom. Cijelom je svijetu poznata duboka naobrazba, plemenitost duše, veličina uma i sreća, i fanatična ljubav Masarykova do domovine, koju je, može se reći, on stvorio. Kaže se, da je Česko-Slovačka Masarykova republika. I s pravom. On ju je zamislio, on ju je vodio kroz sve strahote svjetskoga rata, kada su se česke legije pod njegovim duhovnim vodstvom borile za nju na svim krajevima svijeta, on je ulio ljubav do nje u srca svih Čeha i Slovaka, ona je njegova kćerka . . . Zato ga i s pravom svi Česi zovu svojim dragim ocem, svojim »tatičkom« . . .

Da živi bratska Česko-Slovačka republika!

Da živi još dugi niz godina njezin tatiček, president Masaryk!

### **Makko sam putovao k Masaryku . . .**

Glasoviti česki književnik František Langer bio je za vrijeme rata legionar u Rusiji. Moramo naime znati, da su svi česki vojnici, čim im se pružila prilika bježali iz Austrije u Rusiju, da tamo stupaju u redove českih legija, koje su se onda borile protiv Austrije za slobodu i samostalnost česko-slovačke republike.

František Langer opisuje u dječjem listu »Mlady Svět« kako je na poziv Masarykov putovao vlakom u Moskvu.

»Našao sam mjesto u vojničkom vlaku« — priča Langer — »u otvorenom vagonu, gdje sam se smrzavao od jutra do mrača. Pod večer pozove me jedan brat Čeh, neka bih došao k njemu u zatvoreni vagon, jer da je tamo jedno mjesto slobodno.

Pošao sam. Bilo je uistinu mjeseta još samo za jednog čovjeka. Bilo je toplo, a to je bilo glavno . . . Naokolo su sjedili jedan uz drugoga česki legionari iz raznih pukova.

Razgovaramo, pričamo, odakle je koji od nas, a ja se pohvalim, da idem u Moskvu, kamo da me zove sam Masaryk. Pokazao sam im i brzojav. Brzojav je išao od ruke do ruke, svatko ga je htio vidjeti, svatko pogledati, kao da ga je pisao vlastoručno sam Masaryk. Svi su me gledali s udovljnjem. Jedan mi je ponudio toploga čaja . . .

Bio sam umoran . . . Oči se stale same zatvarati. Ali voz je previše tressao, glava se njihala i klimala na sve strane, nisam je imao kamo nasloniti i bilo mi je nemoguće spavati.

Najednom jedan od braće, koji je sjedio do mene reče: »Brate, nasloni se malko na mene, pa ćeš možda moći zadrijemati . . .«

Naslonio sam glavu na njegovo rame i za čas sam već tvrdo spavao. Nije čudo. Prošlu sam noć probdio na kolodvoru u Polonoju.

Probudio me mlaz svježeg zraka, koji je dunuo kroz otvorena vrata. Protrljam oči. Nebo se moprilo, vani su se razaznavali predmeti. Bile je već jutro.

»Ti si dobro spavao, brate moj, cijelu noć,« reče mi vojnik o čije  
sam se rame naslonio i stane protezati svoje umorne kosti.

»A ti nijesi spavao?« upitam ga ja.

»Kako bih spavao, kad ti imaš tako tešku glavu.«

Nasmijao sam se i bilo mi je žao tog vojnika, koji je jadnik cijelu  
noć probdio, ne usudujući se ni maknuti, samo da se ja mogu naspavati  
na njegovom ramenu.

»Htio sam da se temeljito ispavaš, da bi mogao doći svjež i ispavan  
našem dragom tatičku Masaryku,« reče mi.

U tom sam se času spomenuo kamo putujem. Radi onog telegrama,  
radi imena Masarykova, siromašni je onaj vojnik podmetnuo svoje  
rame pod moju glavu. I cijelu noć nije oka zatisnuo, samo da mogu  
ja spavati. To nije bilo samo bratstvo. To je bilo nešto više, nešto  
mnogo, mnogo više . . .

## Mac a i vrapci

Mala maca Muca  
sjela u karuca,  
pa se vozi sama  
kao prava dama.

U to im se desi  
još nevolja ljuta,  
usred guste šume  
sadu s pravog puta.

Kraj karuca skaču  
dva zelena žapca,  
a pod rudom složno  
vuku je dva vrapca.

Razbjesni se maca  
i otjera žapce,  
a svu krivnju svali  
na sirote vrapce.

Putujući tako  
produ zemlje mnoge —  
Sirotani vrapci  
izraniše noge.

Pa onda u srdžbi,  
ni dužne ni krive,  
nemilo ih ščepa  
i pojede žive.

Al tek sada jadu  
dosjeti se Muca...  
Ko će joj iz šume  
Izvesti karuca?

Gabrijel Cvitan





## Stari barjaktar

Kad je starome barjaktaru Mikuli umrla jedinica Zora, a on ostao na ovom svijetu sam, proplakalo je u njemu srce, kao u djeteta. Više nije imao nikoga da mu za dugih jesenskih večeri čita staroga »Kačića«, što mu ga još kao djetetu darovao narodni biskup, da mu pjeva bojne pjesme naše i da ga svojim milim i slatkim govorom razgovara. Svega je toga nestalo, kad je smrt zakucala na vratima njegova doma i dobroj djevojci pokosila mladi život. Od toga dana zamukao je život u Mikulinu domu, povenulo je cvijeće na njegovim prozorima, ugasla sreća u njegovim očima. Prolazili dani — sjetni i tužni.

U to se vrijeme narod u Mikulinom i okolišnim selima uzeo da buni. Svijet nije više mogao da podnaša nerlavde, kojima ga je mučio Talijan iz grada, pa odlučio da se digne. Prilika se pružila lijepa. Vlast raspisala nekakve izbore. Naši odsjekli: Mi ćemo da nam bude poslanikom čovjek pravedan, dobar i milostiv, čovjek našega roda i jezika. Talijani se u gradu nasmijali i zaprijetili našima:

— Jao vama pokažete li se u dane izbora u našem gradu.

Naši odgovorili:

— Vidjet ćete nas...

Svijet iz Mikulinog sela dogovorio se s drugim okolišnim seljancima, pa uglavili, da će u dan izbora svi složno u grad. — A da im pokažemo, kako ih se ne plašimo zamolit ćemo staroga Mikulu, da nam dade onu svoju lijepu trobojnici. S njom ćemo mi u grad s našom lijepom narodnom trobojkom ...

Stari je Mikula imao odista vrlo lijepu zastavu. Prvi ju je put izvjesio, kad je za prevrata izgledalo, da je i Istra oslobođena, pa da će i ona nakon stotina godina patnja zakljetati sretna u toplovom krilu majke Jugoslavije. Tu mu je divnu zastavu sašila i svojim lijepim rukama izvezla mila kćerka — pokjna Zorica. On je tu zastavu čuvao u bršljivoj škrinji i kao narodnu svetinju i kao predrađu uspomenu na



mrtvo dijete. Zato je i rekao ljudima, kad su došli moliti ga da im je pozajmi:

— Od srca rado, ali vi znate... trobojnica je njezino djelo i ja je ne mogu dati u druge ruke. Trebat će pustiti meni, da je ja nosim...

— U grad, djede Mikulo?

— Kamogod ustreba...

— Ali, djede Mikulo, u gradu bi moglo biti okršaja, možda i krvi... Nije to za Vaše godine, djede Mikulo...

— Pomislite, kako bi bilo Vama i nama, da Vam je istrgnu. Pred našim bi je očima vukli po blatu. Kakva bi to bila sramota — nadodali drugi.

Stari Mikula odgovori mirno:

— Ne trošimo riječi! Bit će onako, kako sam ja rekao.

Svijet slegnuo ramenima:

— Kad je to njegova volja, neka mu bude. Mi ćemo već čuvati i njega i zastavu.

Svanuo dan izbora. Pred crkvom se okupilo čitavo selo. Svi su spremni, da krenu u narodni boj, još samo čekaju svoga staroga barjaktara. Eno ga: već dolazi i on. Ide lagano i dostojanstveno. U rukama mu debeli držak, a visoko nad glavom lelija se sveti znak našega imena: svjetla i sjajna trobojnica naša. Svečano se drži stari Mikula. Na njemu je svetačko odijelo, a bijela mu i dugačka brada lijepo je počešljana i uredena. Na staračke mu usne pade kadšto okrajak zastave i on ga dugo cijeluje i ljubi.

— Da Bog živi djeda Mikulu, kliknuli seljani. Digli u vis kape i u tom su času mnogi prosuzili od neke posebne miline. A stari zapjevalo pjesmu, koju mu je toliko puta pjevala pokojnica: Zastave se naše viju... Krenuše na put. Starac pred narodom uspravan, neustrašiv, dostojanstven. Seljani za njim, puni vatre i ponosa, gotovi da srnu u boj za svoje pravice.

Eno ih već na podanku brežuljka na kom je tudinač savio svoje gnijezdo. Taman so nekoliko uspeli uzbrdice, kad li se iz guštare poviše puta obori na njih kiša kamenja.

— Naprijed braće! viče stari Mikula. Svi pobrzaju za njim. Ali ne učiniše ni deset koračaja, kadno se iz šikare izvuče hrpa Talijana, koji nasrnu na staroga barjaktara, da mu istrgnu zastavu. Ali stari se ne da. Ljuto se brani, a priskočili mu u pomoć i drugi. Nasta metež, motanje, lupa i buka. Talijani navaluju, ali naši ne popuštaju. — Abbasso la bandiera! (Dolje zastavu!) viču neprijatelji, ali se svijetla trobojnica vije visoko u zraku, jer je čvrsto drži ruka staroga barjaktara. A borba potrajala. U neke bljesne nad glavom staroga Mikule nož. Oču se mukli jauk i zastava se ponešto nagne. Dvadeset neprijateljskih ruku pruži se spram nje, da je uhvati i pod noge bac, ali se trobojnica sretno izmakla i opet vinula visoko u zrak. U taj mah odjekne na podanku gromovit glas:

— Držite se naši! Pomoći vam dolazi!

I doista, sva je cesta na podnožju brda ujedared počrnila od mnoštva što je trkom hrilo svojima u pomoć. Kad to vidješe Talijani nagnuše u bijeg. U taj se čas trobojnica ponovno nagnula.

-- Djeco pridržite! muklo će stari Mikula.

Svi priskočiše, da prihvate zastavu. — Krv! — zgrozi se svijet.  
— Djede Mikula, gdje su vas ranili? Starac pridignu lakat desne ruke, a to mu iz rukava potekla silna krv.

— Zasjekli me nožem, dahnu i sav se uzljalja. Pridržaše ga, potekoše k vodi i okvašenim rupcima ispraše i privezaše mu ranu. Na to pristupe četvorica mladih, uzmu starca na ruke i na pola onesvijećtena ponesoše ga natrag u selo.

Uveče su mu vratili trobojnici čistu i neokaljanu, da ju opet spremi na skrovito mjesto, da ne dopane ruku dušmaninovih. Stari je ležao u vrućici. On nije prepoznao svojih prijatelja, ali kad je ugledao svoju dragu trobojnici, oči mu sinuše čudnim bljeskom, a iz zgrčenih mu se usta izvinu glasi bojne pjesme: Zastave se naše viju...

Starac je morao u bolnicu gdje su mu liječnici otpilili ruku, jer je rana na njoj bila teška. A iza toga morao je na dugo vremena u zatvor, jer su ga vlasti zbog nošenja naše zastave teško kaznile... No on je sve podnio. Kad se je vratio u svoje selo narod ga je sa suzama dočekao. Od toga doba su ga seljani štovali i ljubili kao sveca. Redom su dohodile žene u njegovu kuću, sterale mu krevet, ložile vatru na ognjištu, prale mu suđe, čistile i redile odijelo. Starac im je pak za uzdarje čuvao i tetošio djecu, učio ih lijepomu i dobromu, pri povijedao im mnogošto o starim i slavnim vremenima, o narodnim junacima i njihovim viteškim djelima. Milo je bilo vidjeti, kad bi se na proljetnom suncu okupila oko starčeve lijepi i bijele glave četica veselih mališana, i kako svak od njih gleda da mu čim god ugodi. Tako su djevojčice nosile cvijeće, vezale ga u kite i stari je morao pustiti, da ga male vragoljanke njime okite. A onda bi posjedali oko njega i zaredale bi priče. A kad bi kome od djece pao pogled na starčev viseci rukav, eto opet nove navale na djeda da priča, kako ga je ono Talijan zasjekao. A djed bi pričao i kod toga bi mu se obrazni nekuda kao zasvijetlili. A kad bi djeca požalila što je siromah djed izgubio ruku, stari bi Mikula uskliknuo: — Ne, djeco! Ni stotina odsječenih ruku ne plati jednog malenog okrajka izgubljene narodne zastave. Naša trobojnica, djeco, znamen je našega imena, naše časti. Da sam ja pustio iz ruku onoga dana moju trobojnici, tudinac bi bio po njoj gazio. Narodnu zastavu treba držati visoko i kad ustreba dati za nju i obje ruke i glavu...

Tako, djeco, a sad dajte da zapjevamo: Zastave se naše viju... Djeca zapjevala. Zapjevao i starac, jako gromko. Od napora potresla mu se ramena i uznjihala onaj ubogi, viseci rukav.

Viktor Car Emin



## Istarska klupa...

Eno vam ga djeco, gdje sjedi u trećoj klupi s kraja. Lijep je dječak, preplanula lica. Tko ga vidi odmah kaže, da je s mora. I jeste! Ivić je dijete naše zarobljene Istre, a obraze mu preplanulo sunce, koje tako lijepo sja na našem plavom Jadranu. Ivić je s one strane, gdje sirota Istra roni suze za djecom svojom i vije uzdahe put nebesa, s ope strane, gdje se diže Učka gora pod kojom se stislo Ivićevo selo.

\*  
U našoj školi svaka klupa nosi ime kojeg našeg velikana, bilo nečeg, što nam je sveto i milo. U svakoj klupi sjede po tri dječaka ili djevojčice. Toga dana, kad su učenici davali imena svojim klupama, nije Ivića bilo u školi. — Učenici moraju, da se dogovore o imenu svoje klupe, to da naštampaju na komadić papira i prilijepe na klupu s kraja. Treća klupa dobila je ime »Istarska klupa«.

\*  
Kad je Ivić došao drugog dana u školu i opazio ceduljicu s natpisom »Istarska klupa«, plakao je dugo i gorko. Sigurno je plakao za svojom nesretnom Istrom, a možda je plakao i od sreće, što je opazio da i njegovi drugovi misle na Nju.

Martin Fućek

## Magarac

Kad je Bog stvorio životinje, pripovijeda se tako u staroj priči, naredi im da se poredaju pred njime, da im dade odnosna imena. I pozva Adama, da ih nazove raznim imenima. Životinje poslušaše, a Adam započe:

— Ti ćeš se zvati lavom, ti lisicom, ti vukom a ti slavujem...

Kad su sve doobile svoja imena reče im Gospod:

Sutra ćete doći opet ovamo, da vidim, da li zapamtiste svaka svoje ime.

Magarac bijaše u ono doba držesno zvijere i nije imao dugih ušiju. Adam mu bijaše nadjenuo lijepo ime, a Bog mu preporučio, da ga ne zaboravi.

Kad su drugog dana osvanule sve životinje pred Gospodom ponovno svaka svoje ime. Jedino se magarac nije više sjećao svog imena.

Rasrden Adam uzme ga za uši, pa ga dobro potegnu i nazove ga magarcem. I od tada ga tako zovu i imade duge uši.

Pokušao je više puta da se popravi i da štogod nauči, ali zaman. Do danas nije mogao zapamtiti nego samo dva slova abecede: I i A, koja on opetuje od vremena do vremena teškom mukom i velkom krikom.

Po stranom izvoru: Rikard Katalinić Joretov



## Judia

Gostioničar Častohlepić pošao u grad. Ponosno digao glavn i stupao odmjeranim koracima. U ruci je nehajno vrtio šap sa srebrnim drškom. Sretao se sa seljacima. Okretali se prezirno od njega. Nijedan da ga pozdravi.

»Mrze me,« mrmljao je Častohlepić, »no fućkam ja nato. Niti mi sole, niti drobe. Crknuo bih od gladi da nije Talijana. Od njih živim, njima i služim. A kada je seljak bio u mojoj gostioni? Kada je ispio čašicu vina? Što zaradim, zaradim od talijanske gospode.«

U tim mislima došao je i do dućančića. Na vratima je stajao šjor Bepo i već ga izdaleka pozdravlja:

»Bon giorno signor Častohlepić! Kuda, kuda, ako smijem pitati?«

»Imam u gradu nešto posla,« rekao mu Častohlepić, a da se nije ni zaustavio.

Izašao je iz sela i skrenuo poljskim putem u grad. Bio je lijep proljetni dan. Sunce je prijatno grijalo. Na livadi se bijelile visibabe i žuti jaglac. Na vrbovima granama raspupale se svilene mace. Vrapci veselo živkali a visoko gore pod vedrim nebom pjevala ševa. Svježe brazde oralice odisale mirisom proljeća.

Častohlepić nije osjetio proljeće. Zavezao se u duboke misli. Stotinu misli vrzlo mu se glavom a sve se splele u jedan čvor: »Treba se obogatiti. Novaca i opet novaca da mu je steći. Pa makar ih istisnuo iz krvi svoga rođenoga naroda. Onda njegov sin neće morati biti pripuz kao on. Tako došao i u grad pred sudsku palaču. U hodniku se progurao kroz hrpu ljudi i zakucao na jednim vratima.

»Avanti!« odazove se krupan glas. Uđe.

»O, signor Častohlepić! Zar tako ranovi?« pode mu sudija ususret i prijazno mu steže ruku. Ponudi mu stolicu. Izvale se u mekane naslonjače. Pripalili smotke i raspreli razgovor o svemu i svačemu: o minuloj zimi, o slabim poslovima, o besposlici te o životu na selu.

»Selo to je naša velika briga. Malo imade patriota na selu, vrlo malo« tužio se sudac. »Da nam je par stotina ovakvih kao što ste Vi, gospodine Častohlepiću, Istra bi bila brzo potalijančena.«

»Ali« branio se Častohlepić od laskanja »ta to je moja dužnost!«

»Znam, znam« nadoveže sudac »vi ste nam odan dušom i tijelom. Već ste nam vrlo mnogo usluga iskazali. I za danas sam Vas zamolio radi jedne takove stvari.«

Častohlepić se duboko nakloni: »Stojim Vam na uslugu!«

»Danas će se suditi onim mladićima iz Vašega sela« reče sudac »koji su skinuli sa škole ploču sa talijanskim grbom. Vi znadete da se to dogodilo noću bez svjedoka. Razumjećete, da ih sud ipak ne može osuditi bez ikakvih dokaza. A mladići su opasni. Treba ih odstraniti. Zato sam Vas zamolio da budete svjedok, da posvjedočite da ste ih vidjeli kako su skidali ploču. A da Vas ne zamaram dugim preslušavanjem ja sam već sastavio zapisnik i molim Vas da ga potpišete!«

»Drage volje« reče Častohlepić, umoči pero i potpiše.

»Tako, stvar je u redu« zahvaljivao se sudac sušeći upijačem tintu.

»Još jedamput Vam hvala« stisnuo mu toplo ruku na oproštaju »i budite

uvjereni da nećemo zaboraviti Vaših usluga. Ako Vam se ne žuri, mogli bi da zajedno ručamo u hotelu »Adriatico nostro«.

»Vrlo rado« reče Častohlepić.

Izašao je na uski sudski hodnik. Karabinjeri su upravo tjerali sužnje na preslušavanje. Častohlepić se povukao u vratnice dok produ. Vodili su mlađice iz njegovoga sela. Lica su im bila bijeda, izmučena. Pogled bolan pun patnje. Išla su dva i dva vezana zajedno. Među njima bio i Ivić, sin njegova susjeda. Dijete od petnaest godina. Ivić ga primjetio u vratnicama. Okovi na njegovim rukama jače zazvečaše. Zastao je pred Častohlepićem, pljunuo mu u obraz i dobacio:

»Judo! Za koliko si srebrnjaka prodao svoju domovinu?«

Karabinjer udari Ivića u rebra i potjera dalje. Častohlepić izvadi maramicu da obriše lice. Na sreću je hodnik bio prazan. Niko to nije vidio. Ode u grad. Šetao je ulicama. Kad je zazvonilo podne, krene prema restauraciji »Adriatico nostro« (»Naš Jadran«). Za stolom su već sjedili: sudac, liječnik, načelnik i par časnika; sami stari njegovi znanci. O nečemu su živo razgovarali. Častohlepića veselo dočekaju.

»Pomislite!« okrene se časnik Častohlepiću »oni mlađici iz Vašeg sela nikako da priznaju. Nisu pa nisu. Kad smo im rekli da ste ih Vi vidjeli, napali su Vas da ste lažac, Juda, nitkov. Tek kada smo im malo prstiće izboli iglama i podgrijali tabane, priznali su.«

Donesu na to ručak. Za vrijeme jela ustane predsjednik mjesne fašističke organizacije i nazdravi Častohlepiću, čovjeku rijetkog poštenja, velikome rodoljubu. »Vaš patriotizam« naglašavao je on, »poznat je i na najvišem mjestu i naskoro će, gospodine Častohlepiću, resiti Vaše grudi visoko odlikovanje.«

Častohlepić se rastapo od ponosa. Naruči najskuplja vina. Pijača započne. Već se mjesec visoko gore uzverao na nebo, kada se Častohlepić sjetio da treba poći kući. Prijatelji su ga sustavljadi da kod njih prespava.

»Ne, ne! pentao je pijani Častohlepić »moja bi stara bila u brizi. Moram kući.«

Ispratiše ga do na kraj grada. Častohlepić skrene u polje. Poljem se pretila srebrna mjesecina. Uz put su se crni, vrbe i pružale dugačke grane prama mjesecu. Išao je nesigurna koraka.

»Uhu! hu, hu, hu! smijala se s drveta sova.

Častohlepić se strese. Bilo mu je nengodno.

Pričini mu se da ga neko zove. Obazre se. Nigdje nikoga.

»Glupost. Pričinja mi se. Previše sam pio a na koži mu poskakali žmari.«

»Častohlepiću!« začuje opet.

»Ko je?« upita i stane.

»Ja! šane mu neko u uho. »Tvoja savjest.«

»Šta hoćeš?« propenta Častohlepić.

»Čuj! Pozdravlja Te Ivić i njegovi drugovi iz tamnice. Večeras su ih opet mučili. Kad se pijani časnik rastao s tobom pošao s cijelim društvom u tamnicu. Strašno su ih mučili. Kosti su pucale, krv je brižgala. Civilni su kao guje u procjepu.«

Častohlepić se strese.

»Huhu! huhuhu« smijala se s drveta sova.

»Dobićeš orden« šaptala mu savjest »a znadeš li koliko si života upropastio dok si ga zaslužio! Slušaj! Ivić i njegovi drugovi leže u tamnici. Umiru. Tko ih je ubio? Ti!«

»Ne, nisam jač branio se Častohlepić i pojurio da se riječi savjesti. Granje mi šibalo lice. Nestajao mu dah. Noge se tresle a srce strašno udaralo: Probiće grudi. No savjest mu je opet bila za petama i šaptala mu u uho:

»Sjećaš li se Tome Pavlovića? Onoga Tome kojega si prijavio da čita zabranjene novine iz Jugoslavije. Premačinom su ih doista i našli kod njega u sjeniku. Niko nije znao da si mu ih ti podmetnuo. Tomo otisao na robiju. Sud prodao na dražbi njegovo imanje da se namire troškovi. Ti si ga kupio uz pola cijene. Njegova žena i djeca gladuju i prose. Da ti je čuti njihove kletve.

»Dosta, dosta!« čepio si Častohlepić uši. »To je bilo davno.«

»A ko je don Matu, župnika u tvojem selu, otpremio na robiju? Ko? Ti, izdajice!«

»Prokletstvo na tebe i potomke tvoje! čuo je da grmi glas savjesti.

»Ah! zastenje Častohlepić i uhvati se za srce. Zaljulja se i padne. U padu ga vrbova šiba ošine po licu.

Drugi dan našli su ga seljaci gdje leži mrtav u šikaru pod vrbom. Na modrom licu zrealio se užas.

»Ne plaća Bog svake subote« govorili seljaci »no sada je došao vrag po svoje!«

Naišao i trgovac šjor Bepi. Otrčao u grad i prijavio. Izašla komisija. Liječnik je ustanovio da je umro od kapi. A zapravo ga ubila njegova grijevna savjest.  
Radoslav Kovač

## Kukavica

Kuku! kuku! Svi me znate —  
U proljeće kad se vrate  
laste i još druge ptice  
eto s njima kukavice.

To su prave ljenivice  
i zle ptice nametnice.  
Snesu jaje kamo stignu,  
bez brige se uvis dignue.

Kukavica — tužno ime.  
Jadan ko se kiti njime.  
Bio čovjek ili ptica  
teško je bit kukavica.

Nitko od njih i ne znade  
naše boli, naše jade,  
koje trpi svaka mati  
kad je slična sudba prati.

Mnogi misle — naopako —  
da je nama posve lako.  
Kažu: »Niti gnijezda grade,  
niti hrane svoje mlade.

Bez djece smo, sirotice,  
bez radosti — kukavice.  
Nikad neće nas zazvati  
nitko slatkom riječju: mati!

Žalosni su naši dani...  
Dok nam drugi djeci hrani,  
mi nemamo mirna sanka,  
već kukamo bez prestanka.

Gabrijel Cvitan

**Svakoga onoga koji je na početku ove godine dobio opomenu, molimo u koliko to već nije učinio, da bi nam odmah doznačio dužnu pretplatu, tako da ga ne moramo posebno opet opominjati.**

### **UPRAVA „MALI ISTRANIN“**

#### **Kukavica**

**Kuku! kuku! Svi me znate —  
U proljeće kad se vrate  
laste i još druge ptice  
eto s njima kukavice.**

**Kukavica — tužno ime.  
Jadan ko se kitni njime.  
Bio čovjek ili ptica  
teško je bit kukavica.**

**Mnogi misle — naopako —  
da je nama posve lako.  
Kažu: »Niti gnijezda grade,  
niti hrane svoje mlade.**

**To su prave ljenivice  
i zle ptice nametnice.  
Snesu jaje kamo stignu,  
bez brige se uvise dignu.«**

**Nitko od njih i ne znađe  
naše boli, naše jade,  
koje trpi svaka mati  
kad je slična sudba prati.**

**Bez djece smo, sirotice,  
bez radosti — kukavice.  
Nikad neće nas zazvati  
nitko slatkom riječju: mati!**

**Žalosni su naši dani...  
Dok nam drugi djeci hrani,  
mi nemamo mirna sanka,  
već k u k a m o bez prestanka.**

**Gabrijel Cvitan**



Kapetan parobroda na kom su se vozili, bio je vanredno ljubazan gospodin, kao što su, uostalom, ljubazni svi pravi pomorci. Iskrcavši ih u Ceuti dugo se s njima oprاشtao i kao da mu je bilo žao što mu ovakva dva čeljadeta ostavljaju brod. Klok i Jožić bili su se, naime, na brodu vrlo dobro snašli. Jožić je, u dokolici, stao pripovijedati oficirima svoje pustolovine i Klokovе majstorije, a oni se smijali ko ludi. Osobito im se svidala dogodovština s balonom, što im ga je slon napuhnuo, a oni odletili njime u Italiju, gdje su ih dočekali ko kakve slavne stratosferske letaće.

Kad su već sišli na kopno mornari su im dugo još mahali rupcima, a kapetan je čak, njima u počast, zapištalo sirenom, da je sva luka odjeknula.

Došavši u grad, uputiše se odmah do jugoslavenskog počasnog konzula. Bio je to stari naš prijatelj, gospodin Ivanišević, Dalmatinac po rijekom, koji već dugi niz godina živi u Ceuti, gdje je stekao lijep imetak, pa rado pomaže svakog našeg sunarodnjaka, koji se na njega obrati.

— O vi ste to, dragi prefriganci moji. Baš mi je milo, što sam vas upoznao — poveslio se gospodin Ivanišević. Poznam ja vas kao stari groš. Dosta sam ja o vama čuo, vi nemirnjaci jedni. Još se dakle niste smirili? A otkale sada, iz Španije, je li?

— Iz Španije ravno! — odvrati Jožić — ali molim vas, gospodine konzule, recite nam, kako vi znate za nas. I tko vam je brže bolje javio da smo mi bili u Španjolskoj?

— Tko? I vi još pitate! Evo pogledajte: upravo mi je jučer stigla pošiljka najnovijeg broja „Malog Istranina“. No, lijep bih ja rodoljub bio, kad ne bih bio pretplaćen na taj lijepi list. Ne samo to: ja plaćam dvadeset primjeraka, pa ih dijelim djeci ovdječnjih naših iseljenika. Da vam je samo vidjeti, kako se vesele, kad im ga donesem. A znate čemu se najvećma vesele? Vama! Tebi Jožiću i tvome Kloku!

— Hvala vam, gospodine konzule, vi nam previše laskate. Nijesmo mi toliko zaslužili.

— Ne samo djeca, nego i odrasli ga vole. Svatko u njemu nade po nešto što ga veseli. Netko voli priče, drugi lijepe rodoljubne pjesme, pa svaštice, nadmudrivanja, poučne članke i tako dalje. Evo vam pismo što mi ga je upravo danas pisao naš zemljak iz Saide u Alžiru Ivan Stafanić. Slušajte što piše: Javljam Vam, da se nalazimo ovdje nas priličan broj istarskih bjegunaca, koji bismo željeli, da nam šaljete naš list „Mali

Istranic. Za sada Vam prilažemo u pismu 5 franaka, a dok nam javite, koliko stoji preplata, poslat ćemo Vam ostalo. Molimo samo, da nam liš čim prije pošaljete jer ga željno očekujemo. Nalazimo se u francuskim kolonijama kao legionari, ali ne možemo nikako da zaboravimo naše domovine. Naši nam znaci mogu pisati na naslov: Ivan Štefanić, No 23.190—1 per R. E. — C. I 2, Saida, Algerie.

— Stanite gospodine konzule! Dajte nam adresu mi idemo tamo da ih posjetimo!

— Što? — začudi se konzul. — Pa tamo je pustinja. Ljute će vas zvijeri rastrgati prije no što ni blizu dodete. Budite pametni, odmorite se lijepo kod mene, ja ću vas ukrcati na prvi jugoslavenski brod, koji bude odlazio u Jugoslaviju i vi ćete poći kući.



— Hvala vam, gospodine konzule, na dobroti, ali mi kod kuće nijesmo toliko potrebni kao ovdje. Zamislite samo, kako će se veseliti naši legionari, kad nas vide, kad čuju da im donosimo pozdrave iz domovine... To je naša rodoljubna dužnost, gospodine! Zar ne Klok? Idemo?

Klok je sve razumio. Od veselja je triput poskočio u vis i prekucnuo se u zraku. Tko veseliji od njega. Konačno to je i razumljivo: Afrika je njegova domovina. Tu se on istom dobro osjeća.

Gospodin Ivanišević je bio ganut.

— Vi ste uistinu vrijedni momci — reče. — Neću vas odvraćati od vašeg nauma. Podite u imenu Božjem.

— Jedno vas tek molimo, gospodine konzule! Vidite mi smo goli i bosi, bez novaca i bez oružja. Novaca ne molimo, ali jedna puška s nabojima bi nam u pustinji vrlo dobro došla.

— Dakako, dakako! Sve ću vam dati, najpripravnije će gosp. Ivanišević. Izade iz sobe i za čas se vrati s lijepom vojničkom puškom i pojasmom punim nabroja. — Eto, to će vam u pustinji biti najbolja obrana. I više će vam vrijediti nego novac.

Iza toga ih gospodski pogosti i opremi ih za dugi put... Još su jednu noć prespavali u gostoljubivoj kući gospodina konzula, a sutradan se otputiše iz grada kroz pustinju prema Alžиру...

Sunce je palilo upravo nepodnosivo. Pustinja duga, beskonačna. Nepregledno more pjeska, nigdje hлада. Do koljena su propadali u pijesak. Isprva su putovali danju, a noću bi se odmarali. Međutim su uskoro došli do zaključka da je bolje danju spavati pod kakvom kamenom, pod kakvom klisurom ili pod kakvom palmom, a noću putovati, jer noći su ipak bile hladnije, pa se lakše hodalo.

Ubrzo su istrošili hrani i piće. Počeli su gladovati. No ni glad nije bila tako strašna kao žeda. Vukli su se kao sjene.

— Možda bi bili ipak pametnije uradili da smo poslušali konzula, pa da smo se lijepo ukrcali na brod i otišli kući. Sad bi već bili negdje u Dubrovniku ili Splitu, a možda čak i u Zagrebu. Eh, što bismo uživali, — mudrovalo je Jožić, opasujući se remenom, da mu hlače ne padnu toliko su mu se bile proširile otkako mu je trbuš upao, jer mu se želudac od gladi bio slijepio s hrptenjačom.



Klok je bio zle volje. U trbušu mu je krulilo i zavijalo kao kad se stari fijakeri voze kamenom kaldrmom.

— A konzul nam je pričao o nekakvoj zvjeradi, koje da ima mnogo u pustinji. Da se bar pojavi ma kakvo zvјere. Ustrijelili bi ga i najeli se mesa. Ali nigdje ništa, nigdje ni za lijek.

Klok više nije mogao izdržati. Gladan ko vuk dohvati Jožićev kožnati opasač i stade ga gristi.

— Jesi li poludio? — rasrdi se Jožić. Tko je vidio remenje jesti i patronе gutati! Puknut će ti crijeva.

Klok odmahne nehajno šapom kao da je htio reći: Mani Jožićeu moja crijeva. Svašta sam ja već pojeo i nikad mi nije naškodilo.

Jožićeu se majmun smilio. Mora da je uistinu strašno gladan kad grize remenje i guta patronе. I pustio ga je. Neka mu Bog blagosloviti takav apetit. Bolje da i to pojede, nego da mu tu usred pustinje pogine od gladi.

I bora mi, Klok se nagruvao da ga je bilo upravo smiješno vidjeti! Trbuš mu se napeo ko bubanj.

— Druže, druže, eksplodirat ćeš, smijao se Jožić. Uza svu tragediju koja ih je zadesila nije mogao, a da se ne smije neobičnom izgledu majmunovom.

— Sad si prava pravcata bomba i ne dao Bog da još jednu šibicu progutaš. Odletio bi u zrak i ti i ja.

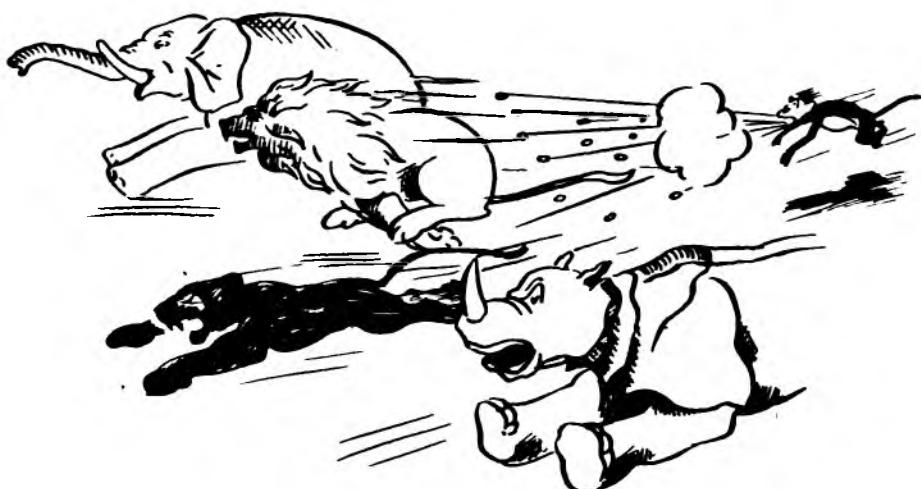
Tek što je to dorekao začuje se strašna rika.

— Zvijeri! Lavovi! prepade se Jožić. Zadrhtao je bome i majmun. Na obzoru se ukažu četiri strašne glave. Podivljali slon, strahoviti nosorog, gladan lav i krvoločna pantera.

— Gotovi smo! krikne Jožić. Nemam ni jedne patronе. Puška mi je prazna. Sve si požderao, gladušu jedan gladni.

Zvijeri nanjušivši plijen, gongjene po svoj prilici od kakove hajke, jurile su brzim skokovima sve bliže i bliže.

— U ime Oca i Sina i Duha Svetoga — prekrstio se Jožić. Ovo su nam zadnji časovi. Zbogom Klok, stari grijesniče. Daj mi ruku i oprostimo jedan drugome. Za koji čas bit ćemo raskomadani. Odoše naše »mudre glave...«



Najednom: (Gospode Bože, to se valjda još nikad nije dogodilo!) Klok se stane prevrtati od grčeva, razvali usta kao da će sve izbaciti što je pojeo i dipne u vis ko da ga je zemlja odbacila od sebe: Tatatatata — tatatatatata tatatatata! tatatatà — tatatatà! stalo je grmjeti ko iz mitraljeze. Iz razvaljenih usta rigao mu je plamen, a ubojite kugle letjele su na sve strane. Nevidljiva neka sila bacila je Jožića na zemlju. I na svu sreću njegovu. Jer da se nije u taj čas našao na zemlji, kugle koje su frcale iz Kloka sprijeda i straga na sve strane, bile bi ga raznijele i izrešetale.

Čudnovati životinjski četverolist: slon, lav, pantera i nosorog stadoše u prvi čas kao okamenjeni, a zatim udariše u bijeg. Klok koga je neka nevidljiva sila bacala u zrak ko loptu skakao je i nehotice za njima, praskajući sve u šesnaest.

Što je bilo na stvari! Patronе se u majmunovom želucu trenjem upalile i počele redom eksplodirati. Na svu sreću bile su okrenute prema ustima, pa su taneta frcala kroz usta. Ne dao Bog da su patronе bile okre-nute na koju drugu stranu. Taneta bi bila raznijela Kloka na komade i od njega ne bi bilo ostalo ništa do jedno šuplje rešeto. Vrašku sreću imade taj Klok!

Ta-ta-ta-tatata — Ta-ta-ta-tatata — grmjelo je i odjekivalo pustinjom — još neko vrijeme, a onda se sve umirilo. Klok se znojio od muke i sav je drhtao. Usta su ga pekla od vatre, a ni pod repom mu nije bilo baš najugodnije. Nije ni čudo: ta bio je živa strojna puška.

Posljedice nijesu izostale: sve četiri zvjerke ležale su na zemlji izrešetane ubojitim hicima.

— Klok, zlatni moj Klok, opet si me jedamput spasio — hvala ti! kliktao je Jožić i zagrljio majmuna. Eto nam sada hrane za osam dana. Peći ćemo, kuhati i jesti do mile volje. Ali, znaš, svaka ti čast, ti imaš upravo majmunski želudac, kad si to mogao izdržati.

Govoreći tako stignu do životinja.



— Hura! Živjeli! zagrimi najednoć sa svih strana. Bila je to jedna skupina crnaca, koji su također gonili ove divlje životinje, ali nemajući pravog oružja nijesu se usudili blizu. Vidjevši sada naše junake klicali su ko ludi od veselja. Imali su i zašto. Pribavili su im hrane za čitavo njihovo naselje, koje je već nekoliko dana gladovalo.

— Živjeli pravi lovci! vikali su i odveli ih u slavlju u svoje selo — uveli ih u kolibe i napojili ih, a zatim dovukavši ubijene životinje udri peci i pripremati gozbu.

Naša su se dva junaka i opet iskazala i crnci su im se od srca odužili.



Leća teška 200 metričkih centi (20000 kilograma). U američkim staklanama izrađena je ovih dana ogromna jedna leća, teška 200 q, debela 22 centimetra, a promjer joj je 5 metara. Većeg komada stakla ljudi još nikada nijesu izlili. Ta je leća (povećalo) namijenjena najvećoj američkoj zvjezdarnici za proučavanje neba. Zvjezdoznaci će tim povećalom biti u stanju vidjeti čak i to što stanovnici Marsa jedu za objed!

**Koliko vladara imade na cijelom svijetu?** Nema ih baš mnogo, jer danas države na cijelom svijetu u velikoj većini su republikanske, pa imadu na čelu predsjednika, kojeg si narod od vremena do vremena bira. Na cijelom svijetu imade danas 7 kraljeva, 2 cara, 2 velika kneza i 1 mikada. Jedna je jedina zemlja u Evropi, koja je kraljevina, a nema kralja. To je Madžarska. Najmladi kralj na svijetu je naš kralj Petar II., kome je sada 12 godina. U Afganistanu vlada 20 godišnji Mohamed Zahir kan. Najstariji vladar je veliki knez kneževine Lichtenstein Ivan III. Njemu je sada 88 godina. Švedski kralj Gustav navršit će ovih dana 80 godinu.

U dječjem odgojilištu u Lenjingradu nalazi se šestgodišnji dječak, koji je svratio na sebe pozornost cijelog svijeta, jer je u njega pamćenje, kakvoga svijet dosad nije bio vidio. Taj je dječak već u svojoj četvrtoj godini, bez ičije pomoći naučio čitati i pisati, u petoj godini znao je savršeno sve četiri vrste računa (zbrajanje, odbijanje, množenje i dijeljenje), a danas kad mu je tek šest godina kadar je u jednom trenu u glavi izračunati svaki umnožak. Njegov je otac željeznički činovnik, a kažu da je sva njegova rodbina imala mnogo dara za matematiku.

**Koji je najlakši jezik na svijetu?** Najlakši jezik na svijetu je bez sumnje jezik patagonski, jer ga svatko može naučiti govoriti u roku od tri sata. Tim jezikom govore urodenici južne Amerike, a imade u svemu samo 100 riječi. (Mnogi će od vas reći: kamo sreće da moramo učiti patagonski umjesto njemački, latinski ili čak grčki!)

**Starome djedu izrasli novi zubi.** U Poljicama u Dalmaciji, izrasli su starome Gjuri Marinkoviću, kome su sada 93 godine, novi zubi. Četiri su mu zuba već sasvim vani, a ostali mu istom probijaju... Stari se djed, koji je već preko četrdeset godina bez jednog žuba, vrlo veseli i kaže, da je to znak, da će još dugo godina živjeti.

**U Indiji, zemlji neprocijenivog bogatstva biti će ovih dana velika svadba.** Udat će se dvije kćeri najbogatijeg indijskog maharadže. Mi si ne možemo ni zamisliti, koliko će silno bogatstvo dobiti u ime miraza. Svečanosti će započeti time, što će mlađenke biti najprije izvagane. Koliko budu one kila vagale toliko će se kila zlata i novaca podijeliti siromasima. Nakon toga će im zavezati oči i odvesti ih u maharadžine reznice. Tu mogu da uzmu blaga, zlata, dragulja i dragog kamenja, kolikogod mogu odnijeti. Koliku vrijednost to predstavlja ne možemo u brojkama ni izraziti.

**Otkada se upotrebljavaju pri jelu vilice?** Mi si danas ne možemo ni zamisliti, kako bi bilo moguće jesti bez vilica. A ipak tome nije ni tako davno da se u Evropi ni u najboljim kućama nije znalo za vilicu, nego su gosti jeli hranu rukama. Francuski kralj Ljudevit XIV. jeo je rukama, a nakon jela je ruke obrisao u kaput. Istina je, da je vilica stara već preko 550 godina, no dugo je trebalo, dok su se ljudi naučili njome jesti. Vilicu su naime u glavnom upotrebljavali kuhari kod rezanja mesa. Prince Eugen Savojski imao je u svojoj blagovaoni samo jednu jedinu vilicu za sve goste. Car Karlo V. imao ih je već tucet, no još za vrijeme sklapanja mira 1648., poslije tridesetgodišnjeg rata, kraljevski su poslanici za vrijeme gozba jeli bez vilica.

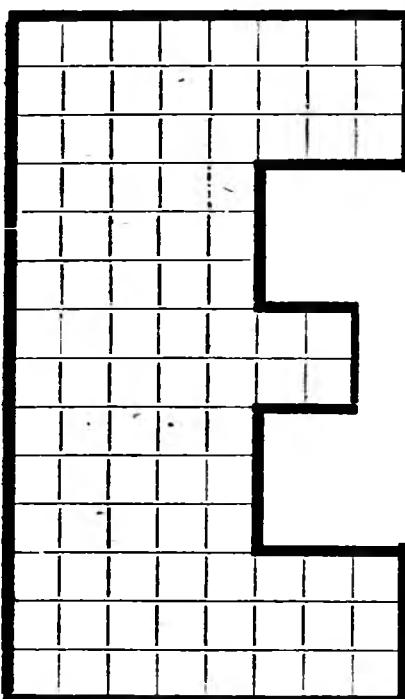
## ZAGONETKE I ODGONETKE

### ZAGONETKE

#### ISPUNJALJKA

(Salinger Antonija, Priličje)

I



- Mjesto u Savskoj banovini  
Država na Balkanu  
Žensko ime  
Zao čovjek  
Čovjek na konju  
Muško ime  
Mjesto na Dunavu  
Naši pod Italijom  
Slavenski apostol  
Pripadnik jedne evropske države  
Kontinenat  
Živio je na pustom otoku  
Vrst zanatlije  
Stanovnik jednog našeg gradića.

II

Od I do II naš najveći junak iz narodne pjesme.



### ODGONETKE 6. BROJA

1. Ispunjalka: Dubrovnik
2. Ispunjalka: Bratislava
3. Ispunjalka: Pas, sir, ris, sat, tat, taj
4. Ispunjalka: Lov, kovač, val
5. Kraljeva šetnja: Čistu obrazu malo vode treba.

Ispravno su riješili: Ivica Mohaček, Zagreb; Zvonimir Vučićević, Županja; Zdenko Bohaček, Visoko Janko Mikolji, Visoko; Nikica Carević, Metković; Pavao Hajdić, Mljet; Mikec Ivan, Marija Gorica; Luka Grgurević, Zagreb; Davor Rogutić, Kraljevica; Olga Kraljić, Sušak, Vidikovac 26; Ivo Zorica, Šibenik, sjemenište Gabrijela Rubčić, Sisak; Zdenko Krajnović, Skrad; Mirko Benazić, Sl. Brod; Ivica Bušić, Skrad; Mladen Dragutin, selo Lupoglav 397 p. Brckovljani; Josip Poletti-Kopešić, Zagreb; Vinko Janeš, Skrad; Bušić Zdenko, Metković; Franjo Praprotnik, Skrad; Marija Gecean, Meja; Anka Vale, Baška nova; Stanko Vidaa, Hreljin; Rodoljub

Reljić, Osijek; Dragutin Jauk, Skrad; Vido Bijelić, Hreljin; Micika Žagar, Skrad; Franjo Jaksetić, Zagreb; Kolačević Bosiljka, Sušak; Mira Cindrić, Sušak; Inka Čop, Hreljin; Ivan Lovretić, Molat; Ivan Curl, Delnice; Vinko Stamač, Molat; Kreša Kružić, Hreljin; Ivan Viljetić, Zagreb; Josip Puškarić, Hreljin; Zlatko Vidas, Hreljin; Veljko Turina, Križišće; Srboljub Radulović, Osijek; Ivo Acinger, selo Gornji Šarampov p. Ivanićgrad; Dabić Dušan, Osijek; Zorica Paulin, Sušak; Božo Blažina, Hreljin; Ankica Tomlinović, Nova Gradška, Strossmayerova 55; Dušan Mihelić, Daruvar.

Nagradeni su: Zvonimir Vučićević, Županja; Zdenko Bohaček i Janko Mikolji, Visoko; Olga Kraljić, Sušak; Ivo Zorica, Šibenik; Zdenko Krajnović, Skrad; Mladen Dragutin, Lupoglav; Marija Gecan, Meja; Ivan Viljetić, Zagreb; Srboljub Radulović, Osijek; Ivo Acinger, Gor. Šarampov; Ankica Tomlinović, Nova Gradiška; Gabrijela Rubčić, Sisak.

Ponovno upozorujemo, da sve odgonetke imadu biti pisane čisto i nadasve uredno. Kad se šalje jedno pismo u svijet ono mora biti ogledalo onoga koji ga je napisao. Neuredne, zapackane ili iz školske pisanke istr-gane listove mi ni ne čitamo, nego ih bacamo odmah u koš. Naši suradnici moraju biti marljivi, uredni i čisti, a ne kakvagod mazala.

Oni, koji nisu ovajput mogli biti nagradeni neka oproste. Mi bi morali imati jedan vagon nagrada, kad bi htjeli baš svakoga dobrog odgo-netača nagraditi. Pomalo, pa će već svi doći na red.

---

#### VESELE ZGODE MAJMUNA KLOKA IZIĆI ĆE KAO POSEBNA KNJIGA

Zgode i nezgode majmuna Kloka i nerazdruživog mu prijatelja Jo-kića koji već evo četvrta godinu razveseljuje naše male prijatelje svojim majstorijama, sabrat ćemo u jednu lijepu i sjajno opremljenu knjigu, koja će stajati oko 25.— Dinara, a imati će preko 200 stranica sa skoro isto toliko slika.

Molimo sve naše prijatelje, koji bi željeli knjigu imati da nam se jave i pretplate se na knjigu. Ako se nadje barem 500 pretplatnika, mi ćemo knjigu štampati, inače ne možemo.

Gospodu učitelje takodjer molimo, da nam jave, koliko bismo im otprilike knjiga mogli poslati u komisiju, da ih raspačaju medju djecom.

Knjiga o majmunu Kloku ne će biti samo zbirka nekakvih šaljivih viceva, ona je puna poduke, puna plemenitih poticaja, a ujedno zabavna i vesela, da će i najozbiljnijega čovjeka nasmijati do suza.

Ljepšega dara ne može zaista nijedan otac, nijedna majka, da svome djetetu pokloni. Pretplatite se stoga na knjigu o veselim zgodama i ne-zgodama najmuna Kloka.

---

»Mali Istranic izlazi jedamput mjesечно. — Pretplata iznosi 12 dinara na godinu. — Pojedini broj stoji 1 dinar. — Za inostranstvo dvestruko. Uredništvo i uprava nalaze se u Boškovićevoj ulici br. 20. — Telefon 53-31.

Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik: Ernest Radetić, Zagreb, Boškovićeva ulica 20. — Tiskara C. Albrecht (P. Acinger), Zagreb, Radićeva ulica 26. Za tiskaru odgovara Petar Acinger, Zagreb, Gundulićeva ulica 22a.